EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2024.5.21.
COM(2024) 209 final

2024/0114 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

a hivatalosan támogatott exporthitelekről szóló megállapodás részes feleinek az éghajlatváltozással kapcsolatos exporthitelekről szóló ágazati megállapodásban foglalt hatályvesztésre vonatkozó egyes rendelkezések aktualizálásáról szóló határozata tekintetében az Unió által képviselendő álláspont meghatározásáról

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT TÁRGYA

E javaslat tárgya az Unió által a hivatalosan támogatott exporthitelekről szóló megállapodás (a továbbiakban: megállapodás) részét képező, az éghajlatváltozással kapcsolatos exporthitelekről szóló ágazati megállapodás (a továbbiakban: CCSU) G és I projektkategóriáit érintő két, hatályvesztésre vonatkozó rendelkezés dátumának módosításával kapcsolatban képviselendő álláspont meghatározásáról szóló határozat.

2. A JAVASLAT HÁTTERE

2.1. A megállapodás

A megállapodás egy informális megállapodás az EU, az USA, Kanada, Japán, Korea, Norvégia, Svájc, Ausztrália, Új-Zéland, Törökország és az Egyesült Királyság között, melynek célja, hogy megfelelő keretet biztosítson a hivatalosan támogatott exporthitelek rendezett használatához. A gyakorlatban ez azt jelenti, hogy szabályokat állapít meg a hivatalosan támogatott exporthitelekkel összefüggő támogatások és kereskedelmi torzulások megszüntetésére. A megállapodás 1978 áprilisában határozatlan időtartamra hatályba lépett, és bár az OECD titkárságától kap adminisztratív támogatást, nem az OECD jogi aktusa[1].

A megállapodást rendszeresen frissítik, figyelembe véve azokat a piaci és szakpolitikai fejleményeket, amelyek hatást gyakorolnak a hivatalosan támogatott exporthitelek nyújtására. A megállapodást az 1233/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet[2] átültette az uniós jogrendbe, és így az jogilag kötelező érvényűvé vált az EU-ban. A megállapodás feltételeinek felülvizsgálatai az 1233/2011/EU rendelet 2. cikke szerinti felhatalmazáson alapuló jogi aktusok révén épülnek be az uniós jogba.

A CCSU a megállapodás melléklete, amely rugalmasabb maximális futamidőket biztosít az éghajlatbarát projektek finanszírozásának ösztönzése érdekében, és célja megfelelő pénzügyi feltételeket biztosítani a kiválasztott ágazatokban megvalósítandó olyan projektek számára, amelyek jelentősen hozzájárulnak az éghajlatváltozás mérsékléséhez, beleértve a megújuló energia használatát, az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának csökkentését és az energiahatékonyság növelését, az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodást célzó, valamint a vízügyi projekteket.

2.2. A megállapodás részes felei

Az Uniót az Európai Bizottság képviseli a megállapodás részes feleinek (a továbbiakban: részes felek) ülésein, valamint a részes felek írásbeli döntéshozatali eljárásaiban. A megállapodás valamennyi módosításáról konszenzussal határoznak.

2.3. A részes felek tervezett jogi aktusa

2023-ban a részes felek számos olyan új projektkategóriát vettek fel a CCSU-ba, amelyek a megállapodás feltételei szerint támogathatók lehetnek. Ezek közül kettő, a G projektkategóriára (Alacsony kibocsátású gyártás) és az I projektkategóriára (Tiszta energia szempontjából fontos ásványok és ércek) vonatkozóan megállapodás született arról, hogy az említett kategóriákba tartozó tranzakcióknak a CCSU rugalmassági mechanizmusai keretében történő támogatására való képességet egyedi alapon kell értékelni, mivel nem sikerült

[1] Az OECD-konvenció 5. cikkében meghatározottak szerint.

[2] Az Európai Parlament és a Tanács 1233/2011/EU rendelete (2011. november 16.) a hivatalosan támogatott exporthitelek terén bizonyos iránymutatások alkalmazásáról, valamint a 2001/76/EK és a 2001/77/EK tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 326., 2011.12.8., 45. o.).

megállapodni az említett projektkategóriák meghatározására vonatkozó kritériumokról, különösen azért, mert nem álltak rendelkezésre nemzetközileg elfogadott kritériumok. Ezen túlmenően, azzal a szándékkal, hogy a részes feleket a kritériumokról való megállapodásra ösztönözzék, mindkét projektkategória esetében hatályvesztésre vonatkozó rendelkezéseket illesztettek be, az alábbiak szerint: „2024. június 30. után ezt a projektkategóriát meg kell szüntetni, kivéve, ha a részes felek másként állapodnak meg. A részes felek ugyanakkor felülvizsgálják az addig kidolgozott nemzetközi szabványokat, és eldöntik, hogy beépítik-e azokat ebbe a bejegyzésbe.”

Jóllehet nem állapodtak meg kritériumokról és a két projektkategórián belül egyetlen projektet sem támogattak, az EU érdekében áll fenntartani annak lehetőségét, hogy az említett projektkategóriákba tartozó egyedi projekteket hagyjon jóvá, amennyiben ilyenek elindítása felmerül, és további időt biztosítson a vonatkozó kritériumok kidolgozására más nemzetközi fórumokon. Az összes többi fél kifejezte azon szándékát, hogy a hatályvesztésre vonatkozó új rendelkezés vagy a felülvizsgálatra vonatkozó rendelkezés révén fenn kívánja tartani mindkét kategóriát.

3. AZ UNIÓ ÁLTAL KÉPVISELENDŐ ÁLLÁSPONT

Az Európai Uniónak támogatnia kell a megállapodás olyan módosítását, amely révén a megállapodás a hatályvesztésre vonatkozóan egy új, legalább 2026. június 30-ig szóló rendelkezéssel egészül ki. Más részes felek a felülvizsgálatra vonatkozó rendelkezésre való áttérést vagy hosszabb határidő alkalmazását javasolhatják, ami szintén elfogadható lehet.

4. JOGALAP

4.1. Eljárási jogalap

4.1.1. Általános elvek

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: EUMSZ) 218. cikkének (9) bekezdése határozatok elfogadásáról rendelkezik „a megállapodásokkal létrehozott szervekben az Unió által képviselendő álláspontok kialakítására vonatkozóan, amennyiben az ilyen szervnek joghatással bíró jogi aktust kell elfogadnia, kivéve a megállapodás intézményi kereteit kiegészítő vagy módosító jogi aktusokat”.

A „joghatással bíró jogi aktus” fogalmába beletartoznak a nemzetközi jognak a kérdéses szervet szabályozó szabályai szerint joghatással bíró jogi aktusok. Ezenfelül a fogalom magában foglalja azokat az eszközöket is, melyek a nemzetközi jog szerint nem bírnak kötelező erővel, de „meghatározó módon befolyásolják az uniós jogalkotó által [...] elfogadott szabályozás tartalmát”[3].

4.1.2. A jelen esetre történő alkalmazás

A tervezett jogi aktus meghatározó módon befolyásolja az uniós szabályozás tartalmát, nevezetesen a hivatalosan támogatott exporthitelek terén bizonyos iránymutatások alkalmazásáról, valamint a 2001/76/EK és a 2001/77/EK tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2011. november 16-i 1233/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletet, mivel annak 2. cikke rögzíti, hogy „[a] Bizottság a 3. cikknek megfelelően a megállapodás résztvevői által az iránymutatásokhoz fűzött módosítások nyomán felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogad el a II. melléklet módosítása céljából”. Ez magában foglalja a megállapodás mellékleteinek módosításait is.

[3] A Bíróság 2014. október 7-i ítélete, Németország kontra Tanács, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64. pont.

Ezért a javasolt határozat eljárási jogalapja az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése.

4.2. Anyagi jogalap

4.2.1. Általános elvek

Az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése szerinti határozat anyagi jogalapja elsősorban azon tervezett jogi aktus célkitűzésétől és tartalmától függ, amellyel kapcsolatban az Unió által képviselendő álláspont meghatározásra kerül.

4.2.2. A jelen esetre történő alkalmazás

A tervezett jogi aktus fő célja és tartalma az exporthitelekre vonatkozik, amelyek a közös kereskedelempolitika hatálya alá tartoznak. Ezért a javasolt határozat anyagi jogalapja az EUMSZ 207. cikke.

4.3. Következtetés

A javasolt határozat jogalapja az EUMSZ 207. cikke (4) bekezdésének első albekezdése, összefüggésben az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdésével.

5. A TERVEZETT JOGI AKTUS KIHIRDETÉSE

Mivel a részes felek jogi aktusa módosítani fogja CCSU-t, elfogadását követően helyénvaló kihirdetni az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*.

6.

2024/0114 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

a hivatalosan támogatott exporthitelekről szóló megállapodás részes feleinek az éghajlatváltozással kapcsolatos exporthitelekről szóló ágazati megállapodásban foglalt hatályvesztésre vonatkozó egyes rendelkezések aktualizálásáról szóló határozata tekintetében az Unió által képviselendő álláspont meghatározásáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 207. cikke (4) bekezdésének első albekezdésére, összefüggésben 218. cikkének (9) bekezdésével,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

(1) A hivatalosan támogatott exporthitelekről szóló megállapodásban (a továbbiakban: megállapodás) foglalt iránymutatásokat az 1233/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet[4] átültette az uniós jogba, és így az jogilag kötelező érvényűvé vált az Unióban.

(2) A megállapodás részét képező, az éghajlatváltozással kapcsolatos exporthitelekről szóló ágazati megállapodás (a továbbiakban: az éghajlatváltozással kapcsolatos ágazati megállapodás) G és I projektkategóriáit érintő, hatályvesztésre vonatkozó rendelkezései szerinti 2024. június 30-i határidő lejár.

(3) Az Uniónak érdekében áll, hogy az ilyen projektek továbbra is élvezhessék az éghajlatváltozással kapcsolatos ágazati megállapodás kedvező feltételeit, és hogy továbbra is lehetőség legyen megállapodásra jutni az említett projektkategóriákra vonatkozó kritériumokról. E célból az Uniónak támogatnia kell, hogy a hatályvesztésre vonatkozó rendelkezést meghosszabbítsák vagy felülvizsgálatra vonatkozó rendelkezéssel váltsák fel legalább 2026. június 30-ig.

(4) Helyénvaló meghatározni az Unió által képviselendő álláspontot, mivel a megállapodás részes feleinek (a továbbiakban: részes felek) tervezett határozata – az 1233/2011/EU rendelet 2. cikkéből adódóan – kötelező érvényű lesz az Unióra nézve és meghatározó módon befolyásolja majd az uniós szabályozás tartalmát,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A hivatalosan támogatott exporthitelekről szóló megállapodás részes feleinek tervezett határozatával kapcsolatban az Unió által képviselendő álláspontot a melléklet tartalmazza.

[4] Az Európai Parlament és a Tanács 1233/2011/EU rendelete (2011. november 16.) a hivatalosan támogatott exporthitelek terén bizonyos iránymutatások alkalmazásáról, valamint a 2001/76/EK és a 2001/77/EK tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 326., 2011.12.8., 45. o.) (a továbbiakban: az 1233/2011/EU rendelet).

2. cikk

Ennek a határozatnak a Bizottság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

a Tanács részéről
az elnök